

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-12-16
Besvaras senast
2020-12-30

Till statsrådet Per Bolund (MP)

2020/21:1045 Utlandsbetalningar

Penningtvätt är ett stort och globalt problem som kräver ett såväl utvecklat internationellt samarbete som ett nationellt arbete. Vid upprepade tillfällen under senare år har det avslöjats hur svenska banker på ett flagrant sätt misslyckats med att förhindra penningtvätt. Mot denna bakgrund har Finansinspektionen (FI) riktat allvarlig kritik mot ett flertal banker för stora brister i arbetet med att motverka penningtvätt och för att inte ha levt upp till gällande regelverk. Flera svenska banker har också tvingats betala mycket höga sanktionsavgifter för sina brister.

Positivt är att FI nu bedömer att bankerna generellt sett har ökat sin medvetenhet om såväl problemen som regelverken samt att företagen satsar mer resurser på att förhindra penningtvätt. Men mer behöver göras. Samtidigt får inte arbetet mot penningtvätt i onödan försvåras eller rent av förhindras handel och företagande. Sverige är ett mycket handelsberoende land. För vårt lands välstånd är det avgörande att företag har goda förutsättningar att verka internationellt med Sverige som bas.

Under året har de svenska bankerna valt att svartlista ett mycket stort antal länder. Att göra betalningar till eller från dessa länder via svenska banker är inte möjligt. Svartlistade länder är helt stängda för betalningar. Vidare finns listor över länder som i grunden är stängda men där bankerna är beredda att bevilja undantag efter särskilt prövning och om särskilda krav är uppfyllda avseende kundkännedom. Att de svenska bankerna helt stängt ett mycket stort antal länder för utlandsbetalningar innebär i praktiken att företag med verksamhet i dessa länder antingen måste bli kund i utländska banker, som inte tillämpar samma stelbenta rutiner, alternativt upphöra med sin verksamhet i länder som av de svenska bankerna blivit stängda. Jag har själv haft kontakt med företag som nu inte kan få betalt för sin verksamhet i flera länder och som heller inte kan betala ut löner eller betala leverantörer på grund av de svenska bankernas mycket rigida rutiner.

Många företag ställer sig nu frågande till varför de svenska bankerna agerar så annorlunda jämfört med banker i andra EU-länder när det finns omfattande EU-gemensam rätt på området, inte minst i form av fjärde/femte penningtvättsdirektivet. Frågor väcks om hur EU-rätten implementerats i svensk lagstiftning, om i vilken utsträckning de svenska bankerna gått längre än vad EU-rätten eller det svenska regelverket kräver samt vilka konsekvenser

bankernas agerade får på Sveriges konkurrenskraft och näringslivsklimat.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga statsrådet Per Bolund:

Hur ser statsrådet på att de svenska bankerna nu omöjliggjort för sina kunder att göra affärer med ett mycket stort antal av världens länder, och avser statsrådet att vidta några åtgärder med anledning av detta?

.....

Johan Hultberg (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander